

BILTEN

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

srpanj - rujan 2021. godine

Dragi nastavnici, učenici, roditelji i svi koji učestvujete u životu i radu škole, želimo vam sretnu i uspješnu 2021/2022. školsku godinu!

Neka početak ove školske godine bude VELIKI POVRATAK u školske klupe, neka se opet čuje školsko zvono i neka se opet, bez obzira na maske, VIDI smijeh, OSJETI sreća, a ČUJE školska graja naših učenika. Neka ove školske godine školsko zvono toliko glasno i dostojanstveno objavi vijest VELIKOG POVRATKA na svim dostupnim mrežnim stranicama i neka tom viješću damo jasnu poruku da nikada, ali baš nikada, atmosferu školskog ambijenta ne može zamijeniti niti jedna elektronska platforma, niti jedna mrežna komunikacija ili Google učionica. Dugo smo očekivali ovaj POVRATAK i vjerujemo da će škole izdržati sve vrste pritiska i opstati u ovim neizvjesnim situacijama kao sigurno mjesto za učitelje i učenike. Mjesto u kome će učitelji, kao iskusni moderatori nastavnog postupka, omogućiti svim učenicima stjecanje novih znanja, vještina i kompetencija koje će koristiti u narednim nivoima obrazovanja i biti potpuno spremni za život u 21. stoljeću. Pandemija Covid-19 prouzrokovala je globalno nezapamćen prekid u obrazovanju, a preko 1,6 milijardi učenika širom svijeta, mjesecima je bilo izvan svojih učionica. I ovi podaci govore da je važno da svi sudionici školske zajednice budu odgovorni prema sebi i drugima kako bi se nastavni postupak odvijao uobičajenim tijekom. Budimo podrška jedni drugima i poštujmo preporuke i pravila kako bismo omogućili svim učenicima u BiH podjednake prilike za stjecanje novih znanja.

Na ovom, pomalo, nepredvidivom putu i u školskoj 2021/2022. godini očekujte i dalje podršku eTwinning tima. Bit ćemo uvijek dostupni da pronađemo dobra rješenja kada su u pitanju nastavničke potrebe i interesiranja, a sve s krajnjim ciljem dobrobiti i kvalitetnog odgoja i obrazovanja za svako dijete/učenika u Bosni i Hercegovini.

Za POVRATAK i novi početak u nove radne pobjede,

zajedno s eTwinning timom ☺

DRŽAVNA OZNAKA KVALITETE 2020/21.

Državna organizacija za podršku (DOP) u svakoj zemlji objavljuje prijave za Državnu oznaku kvalitete. Kao i prethodnih godina, na temelju utvrđenih kriterija za dodjelu Državne oznake kvalitete, za školsku 2020/21. godinu od ukupno 155 prijavljenih projekta nagrađeno je 138 projekata. Bez obzira na izvanredne uvjete rada i izmjene u nastavnom postupku izazvane

pandemijom, ponovo se potvrdio napredak kvalitete rada u eTwinningu u Bosni i Hercegovini, putem aktualnih projekata i angažmana naših eTwinnera.

eTwinning Državna oznaka kvalitete predstavlja priznanje eTwinnerima i odgojno-obrazovnim ustanovama za izvanrednu razinu sudjelovanja na eTwinning portalu. Za nagrađene projekte, bh. eTwinneri su obaviješteni na eTwinning osobnim profilima i mogu preuzeti eTwinning plaketu kao dokaz njihovog kvalitetnog angažiranja u projektu. Državna oznaka kvalitete je konkretno **priznanje učiteljima** za njihove eTwinning aktivnosti na visokoj razini.

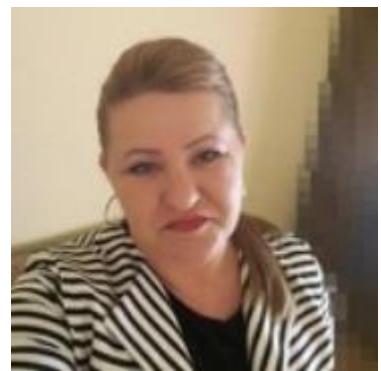
Svim nagrađenim eTwinnerima čestitamo s porukom da nastave još odvažnijim koracima naprijed prema kvalitetnom odgoju i obrazovanju za svu našu djecu.

Prilikom rada u projektima uvejk imajte na umu postavljene kriterije koji su smjernice u realiziranju postavljenih projektnih ciljeva. Pa i onda kada ne mislite da svoj projekt prijavite za Državnu oznaku kvalitete, postavljeni kriteriji su vrlo dobri pokazatelji kako i na koji način realizirati projektne ciljeve u redovnom nastavnom postupku uz uključivanje učenika kao najbitnijih aktera eTwinning projekata.

eTwinning

Intervju s Snežanom Stević

Svaki eTwinning bilten putuje u različite gradove Bosne i Hercegovine kako bi ostvario kontakt s najboljim eTwinnerima koji svojim angažmanom i radom pokazuju da su za njih otvorena eTwinning vrata širom Europe. Naši eTwinneri još jednom potvrđuju koliko je za kvalitetu nastavnog procesa veoma važna razmjena ideja, suradnja, komunikacija i cjeloživotno učenje. Zato se u ovom izdanju eTw biltena javljamo iz Osmaka, OŠ „Aleksa Šantić“ i razgovaramo s učiteljicom Snežanom Stević. Već prepoznatljivo ime u eTwinning okruženju a pogotovo u 2020/21. godini jer osim učešća na mnogobrojnim obukama i mrežnim događajima, naša Snežana se okitila najvećim brojem Državnih oznaka kvalitete koje su samo potvrda njenog sudjelovanja i kvalitetnog rada u prethodnom razdoblju. U nekim projektima Snežana je bila jedan od osnivača projekta, dok je u drugima bila aktivni sudionik. Između ostalog njeni škola je sudjelovala i u godišnjem kolažu fotografija u Programu Zaštite životne sredine. Uvijek spremna za suradnju i inovacije te se nadamo da ćemo imati priliku da čujemo kako je uopće došlo do suradnje i učešća u eTwinningu.

eTwinning: Draga Snežana, hvala Vam što ste odvojili vrijeme da razgovaramo o našoj suradnji i procesu uključivanja nastavnika na eTwinning platformu. Nadam se da će čitanjem ovog intervjuva mnogi nastavnici da se odvaže i da sami „otvore vrata“ kako bi postali dio najveće zajednice nastavnika u Europi. Prilike koje nudi eTwinning u prvom čitanju se ne mogu vidjeti. Za sve je potrebna postupnost, angažiranost i istrajnost.

Kao već sada iskusni eTwiner šta biste poručili našim nastavnicima, koji je bio Vaš motiv za priključivanje ovoj zajednici i kada se to desilo?

Snežana: Radoznalost, te želja za učenjem, suradnjom i istraživački duh su me 2018. godine doveli do platforme o kojoj sam usputno čula od jedne kolegice. Te prve godine sam samo promatrala i učila kako sve funkcioniра, a naredne već zaplivala tim toplim i bogatim vodama.

eTwinning: Vaše ime je u eTwinning krugovima prepoznatljivo. Veoma ste aktivni na eTwinning platformi. Da li su Vaši projekti integrirani u Nastavni plan i program i koristite li eTwinning alate u svrhu realiziranja nastavnog procesa?

Snežana: Biram projekte čije aktivnosti mogu integrirati u predviđene sadržaje za realiziranje planiranih ishoda učenja. Korištenjem eTwinning alata obogaćen je nastavni proces, učenici jače motivisani, a proces kritičkog mišljenja i funkcionalnog učenja unapređen.

eTwinning: Kako i na koji način Vam pomaže suradnja i komunikacija koju ostvarujete s drugim eTwinnerima?

Snežana: Svi nastavnici su na platformu došli dobrovoljno, sa sličnim ciljevima i željom da uče, napreduju, razmjenjuju iskustva i upoznaju sebi slične. Ovdje je moguće dobiti samo potporu, pomoć, savjet i inspiraciju, a svi negativni elementi suradnje su isključeni.

eTwinning: Budući da ste u posljednjih nekoliko godina učestvovali u mnogobrojnim projektima, u nekima ste bili i osnivač, koji biste projekt izdvojili kao najbolji kada je u pitanju unapređenje nastavnog procesa i motivacija Vaših učenika za radne aktivnosti u procesu učenja?

Snežana: Za ovaj odgovor sam morala konsultirati svoju ekipu iz učionice i skoro jednoglasno su za najbolji izabrali projekt Kraljice i kraljevi drame. U okviru tog projekta smo dramatizirali mnoge životne situacije i književna djela, pa im je igranje uloga postala omiljena tehnika učenja.

eTwinning: Da li ste imali priliku da dijelite ideje o eTwinningu u vašoj školskoj zajednici i šire? Kako na Vaš rad i učešće u eTwinningu gledaju drugi nastavnici, Vaš direktor, učenici, roditelji?

Snežana: U mojoj školi je formiran eTwinning tim koji broji desetak članova, od toga četiri vrlo aktivna, a svakodnevno priču o eTwinningu širim i kolegama iz okruženja. Potpora direktora i roditelja proizlazi iz vidljive zainteresiranosti učenika za ovim aktivnostima.

Draga Snežana, hvala Vam na suradnji i prilici da ovim putem dosta toga saznamo o Vama i Vašem sudjelovanju na eTwinningu. Vjerujem da ćemo i dalje surađivati i biti potpora jedni drugima kako bi se unaprijedio odgojno-obrazovni proces u Bosni i Hercegovini. Suradnja je ono što nas spaja i jača, tu ideju trebamo dalje čuvati i njegovati. Zato nastavljamo s poznatom motivacijskom krilaticom da sami možemo malo toga učiniti, a zajedno možemo mnogo više.

eTwinning

Europski dan jezika obilježavamo kako bismo se upoznali s bogatstvom jezika u svijetu i kako bismo podigli svijest o vrijednosti učenja stranih jezika.

26. rujna 2021. godine

SEG <https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/latest/news/support-language-learning-ecec.htm>

Poduprijeti učenje jezika u predškolskom obrazovanju i skrbi

Slika: Stephen Andrews / Unsplash.com

U [Preporuci Vijeća](#) o visokokvalitetnim sustavima predškolskog obrazovanja i skrbi naglašava se važnost kurikuluma kao "alata za poboljšanje dobrobiti, razvoja i učenja djece".

Učenje jezika u okruženju predškolskog obrazovanja i skrbi

Pohađanjem predškolskog obrazovanja i skrbi može se poduprijeti razvoj kompetencija djece u jezičnom obrazovanju, istovremeno uzimajući u obzir i poštujući njihov prvi jezik. Kurikulum predškolskog obrazovanja može imati holistički pristup podršci razvoju djeteta, uključujući mogućnosti za jezični razvoj.

U [paketu alata za uključeno](#) predškolsko obrazovanje i skrb raspravlja se o višejezičnosti i učenju jezika u okruženjima predškolskog obrazovanja i skrbi, u skladu s [Preporukom Vijeća](#) o sveobuhvatnom pristupu poučavanju i učenju jezika. U paketu alata nalaze se primjeri iz nekoliko europskih država.

U Sloveniji, u područjima u kojima živi talijanska manjina, djeca mogu pohađati dvojezično predškolsko obrazovanje i skrb i školovati se na slovenskom jeziku uz učenje talijanskog jezika kao drugog jezika ili obrnuto. Kurikulum je proširen kako bi se podržalo djecu i osoblje u tim okruženjima.

Kako podržati učenje jezika?

U okviru [programa Erasmus+](#) moguće je podržati razvoj kurikuluma za rani razvoj jezika ili za stjecanje drugog jezika. Na primjer, u [predškolskom projektu Kiitos@21. stoljeće](#) razvijen je novi pedagoški pristup za učenje jezika koji uključuje vještine kao što su kritičko mišljenje ili emocionalna inteligencija. Izrađeni su materijali u nastavi engleskog jezika koje drugi obrazovni djelatnici u predškolskom obrazovanju i skrbi mogu ponovno koristiti.

Više primjera dostupno je u [brošuri o predškolskom obrazovanju i skrbi u okviru programa Erasmus+](#).

eTwinning

U eTwinning biltenu moći će od ovog izdanja pronaći neke aktuelne alate za podršku učiteljima. Ovaj put smo za vas izdvojili nove ideje za korištenje IT alata u nastavnom postupku, a to je:

MINECRAFT Education Edition

<https://education.minecraft.net/en-us/homepage>

Pogledajte šta Minecraft: Education Edition čini izvrsnim alatom za učenje.

- **SURAĐUJTE**

Surađujte na projektima s kolegama

- **ALATI POUČAVANJA**

Alati i vodiči za podršku učiteljima

- **SIGURNOSNI ELEMENTI**

Igrajte se u sigurnom okružju

- **TONE AKTIVNOSTI**

Sadržaj učenja i nastavni planovi i vodiči kroz različite predmete

- **ZA SVE UČENIKE**

Prilagodite svoju igru i koristite alate pristupačnosti

IGRA NA VIŠE PLATFORMI

Dostupna za Windows, Mac, Chromebook i iPad

eTwinning seminar Tirana, 7-9. rujan 2021. godine

Albanski NSO/DOP (National Support Organization/Državna organizacija za podršku) bio je domaćin eTwinning seminara od 7. do 9. rujna 2021. godine pod nazivom "Učiti putem eTwinninga u pandemijskim uvjetima za nastavnike iz osnovnog obrazovanja u školama ruralnih sredina". Sudjelovali su predstavnici iz mnogih zemalja Europe i šire, a među njima i tri predstavnice Bosne i Hercegovine, Dragana Arsić, Josipa Čoko i Rajka Radovanović.

Bila je to prilika da se predstave dobre prakse nastavnika tijekom rada u uvjetima pandemije, da se ostvari suradnja i komunikacija s novim partnerima na projektnim aktivnostima, te da se razmjene iskustva u korištenju IKT alata u podučavanju i učenju.

Radionica profesionalnog razvoja za NSO/DOP

Radionica za profesionalni razvoj članova DOPa održana je u online formatu od 13. do 16. rujna 2021. godine, a domaćin je bio DOP Bosne i Hercegovine. Zbog pandemijskih uvjeta, ograničenja putovanja, ovaj događaj je bio u online formatu i okupio je preko 130 članova NSO/DOP zemalja koje su članice eTwinning skupine. Centralna služba za podršku uz pomoć europske komisije, u suradnji s DOP-om BiH osmisnila je sadržaj ove radionice, te su tako neke od tema bile:

- **Nova godišnja tema – Novo okruženje za učenje – povezivanje virtualnog i fizičkog**
- **eTwinning skupina u novoj integriranoj platformi**
- **Okvir profesionalnog razvoja za novu integriranu platformu**
- **Online uključivanje i pristupačnost**
- **Pogled na nagrađivanje – razlika između kvalitete i nagrađivanja.**

Mnogo manjih radionica na teme uloge ambasadora, eTwinning škola, okvira za kvalitetu, kreiranja i implementacije komunikacijskih strategija, kao i druge, bile su prilike da članovi DPO razmjene iskustva i podijele dobre prakse. Tijekom relaksirajućih aktivnosti umrežavanja, sudionici su imali priliku da gledaju virtualni obilazak starog dijela Sarajeva i da se tako upoznaju s njegovom povijesti, kao i kulturnim, arhitektonskim i religijskim nasljeđem.

„Ne učimo za školu nego za život!“

japanska izreka

